

СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“.

Рѣкъ IV. Мт. Кармель, Па. Четвергъ 17-го Грудня 1896. Число 51.

Календарь.

17	Ч.	Свѣтъ преподобнаго НИКОЛАЯ БН. МИРЪ-ЛИК. Амаросія еп.
18	П.	Свѣтъ св. Василия Великаго.
19	С.	Свѣтъ св. Григорія Великаго.
20	П.	Свѣтъ св. Платона епископа Константинопольскаго.
21	П.	Свѣтъ св. Григорія Богора.
22	В.	Свѣтъ св. Василия Великаго.
23	С.	Свѣтъ св. Григорія Великаго.

Змѣстъ

Справы „Союза“. — Последнее слово президента Клевланда до конгрессу. — Для Канады. — Вѣсти изъ Америки. — Вѣсти изъ Европѣ. — Новинки. — Помертвѣли вѣсти. — Фейслетъ: У Вѣднѣ и Науза с лодыжъ. — Описанъ адороль. — Оголопена.

Звертаемо увагу на ад-вертайзментъ правительства канадскаго: Free Home-steads!

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Просимъ перечитать то на штигну.
ДОРОГІЙ БРАТЯ!

Водзывается зновъ до Васъ въ справѣ нашего Товариства „Рускій-Народный Союзъ“.

Лишь ще кѣлька дней, а скѣнчить ся перша половина року дѣяльности Выдѣлу нашего товариства. Сейчасъ по уплывѣ старого року, хочемо здати Вамъ рахунокъ, якъ господарильсьмо Вашимъ грошамъ, хочемо при томъ обяслити нашѣ силы и здохотити себе до дальшю взаимной работы около розвою нашего товариства.

Щобы мы могли представити Вамъ повный рахунокъ, звертаемъ протю до Васъ, дорогой Братя и просимъ, щобы каждый членъ ще въ томъ мѣсяци заплатитъ весь свой довгъ, якій взыскъ яко членъ до касы „Союза“. Скажемъ яснѣе. Каждый членъ мае до конца мѣсяца Децембра 1896 р. заслати до нашего касiera п. Юрія Хилляка

1) Своє мѣсячне такъ, щобы не бувъ виневъ анѣ цента за сѣй повѣрѣкъ.

2) За грамоту и статутъ 25 цнт. посла уставовы Выдѣлу „Союза“.

3) За водобрину, красну водзнаку \$1, то значить: разомъ за все, кромѣ мѣсячно, еслд кто немас заплачено, \$1.25.

Членовъ, котры не достали ще грамоты або статута, просимъ удати ся до своихъ мѣсяцевыхъ секретарѣвъ, а достануть водъ нихъ. Еслд одякъ въ секретаря не было больше статутѣвъ, най сейчасъ напишуть до голов. секретаря а получатъ оборотною почтою.

Думаемъ, що не буде анѣ одного члена, котрый-бы сейчасъ, ще въ томъ мѣсяци не за досѣтъ учинивъ нашѣй просѣбѣ, що вышпла водъ Выдѣлу для добра самыхъ членовъ. Тымъ больше есмы перекованы, що не знайде ся анѣ оденъ членъ, котрый-бы не хотѣлъ купити собѣ водзнаку нашу, яко знакъ и гордость, що будучи Русиномъ належить до своєи власной, руской родины „Рускій-Народный Союзъ“. Просимъ о дати до грамоты. — Многихъ лѣтъ всѣмъ членамъ „Руского-Народного Союза“!

Зъ братскимъ поздравленемъ.

Иванъ Глова
предсѣдатель.
О. М. Стефановичъ
секретарь.

Замовляйте образки!

Лъ напой редакци можно достати слѣдуючй красной образки:
ЦЕРКОВЬ въ Shenandoah, Pa.
" " " Olyphant, Pa.
" " " Mayfield, Pa.
" " " Mt. Carmel, Pa.
" " " Jersey City, N. J.
Домъ пригородскій въ Olyphant, Pa.
Русинъ-майнеръ. Иде до работи.
Русинъ-майнеръ. пертае зъ работи.
Тарасъ Шевченко.
Александръ Духовничъ.
Д-ръ Ивалъ Франко.
Цѣна за штуку только 5 цт.

ВЖЕ ВЫИШОВЪ ПЕРШІЙ РУССКО-АМЕРИКАНСКІЙ КАЛЕНДАРЬ „СОЮЗА“ НАКЛАДОМЪ ТОВАРИСТВА „СОЮЗЪ“

Вирядивъ: Несторъ Дмитровъ
Mt. Carmel, Pa. 1897.

Обширна книга, 15 аркушовъ друку; повѣсти, научныя статѣи, поэзи — смѣхъ и правда, адресаръ всѣхъ братствъ, парохій и священниковъ. Портреты церковъ, плебаній и найзнаменитѣйшихъ рускихъ патриотѣвъ.

Въ хатѣ кожного ищественного американаго Русина повинна та книжка находити ся.

Можно достати за 55 цнт. зъ пересылкою почтовою у
Rev. Nestor Dmytriw
Mt. CARMEL, PA.

Последнее слово президента Клевланда до конгрессу.

При отвореню конгрессу послала звычайно президентъ письмо до водчитаня, въ котромъ зазначує свой поглядъ на справы политичной, экономичной и др. и подаетъ вѣначе директиву до работы для панѣвъ конгрессменѣвъ и послѣвъ. Тай и сего мѣсяца при отвореню конгрессу 7. с. м. водчитано письмо президента, котремы въ кореткомъ вытязу подаемо.

Найцѣкавшою справою, на котру ожидали Американцѣ, то поглядъ президента на kwestiu кубанску. Оглядный и практичный Гроверъ наговоривъ богатствъ малого змѣсту, а короткій змѣстъ такій: признає повстанцѣвъ кубанскихъ за сторону войовничу естъ небезпечне, але цѣле

спасеніе для Кубы лежить въ самоуправѣ острова. Дальше каже, що его рядъ предложивъ Испаніи услуги для посередництва въ справѣ кубанской, однакъ до теперъ не доставъ жадной водновѣди. Однакъ, каже Гроверъ, якъ тамъ (на Кубѣ) дальше справы пойдуть тоу страшною дорогою, якъ до теперъ, то легко буде можливимъ, що въ интересѣ обохъ сторонъ лежить, щобы вмѣшали ся Спол. Державы въ ту справу.

Про справу венецельску говоритъ президентъ, що Спол. Державы и Англія будутъ старати ся потрѣбный рѣшицѣ выгладити. Для господарки въ Спол. Державахъ радить президентъ укрѣплене портѣвъ и береговъ державы, що естъ конечнымъ для безопасности вѣтчины. Дальше уважає Клевландъ тарифу Вильсона

за знамениту, понеже она дуже значно нашу торговлю зъ другими державами поднесла. Справдѣ вже за топ тарифы взомѣ ся недоборъ на 25 миліонѣвъ долларѣвъ однакъ ту не при чѣмъ тарифа Вильсона; на покрьте сего недобору стоить до роспорядимости резерва золота въ сумѣ 100 миліонѣвъ, а такожъ надвышка въ касѣ державной въ сумѣ 128 миліонѣвъ. Про нашѣ финансы, водзываетъ президентъ, и каже, що они дѣйсно пенявымъ крокомъ поступаютъ але вѣнъ на польщиче ихъ мае двѣ рады: строга ошадность и бонды при низкѣй стопѣ податковой. Въ концѣ припоруцає президентъ ухвалу противъ труктовъ.

Отъ и цѣлый короткій змѣстъ довгого письма уступачаго президента. Вирадѣ, его политика зъ заграничными державами принесла въ першѣй линіи ему самому користи, але и не нанесла шкоды Спол. Державамъ. Оденъ крокъ политичный не похваляютъ Американцѣ, а то становиско президента взглядомъ Кубы. Зъ цѣлого письма президента, естъ одна важна рѣчь уваги годна, а се поборюване труктовъ. Чи конгрессъ услухає его радю, годѣ сподѣвати ся.

ДЛЯ КАНАДЫ. ДОРОГІЙ БРАТЯ!

Знаете, що въ старѣмъ краю, тысячѣ люда терпятъ голодъ и холодъ, безъ надѣи получения долѣ. Леда якій проблескъ надѣи на лѣпшу будучиность завертає имъ головы и летятъ они до него якъ цѣма до огню. Такою надѣею наповниє ихъ теперъ эмиграція до Канады. Кобы Вы могли очима своимъ видѣти кѣлька нещастя

робить оденъ листъ написаный зъ Канады и захвалюющей тамошній стосунки, тобы голосъ сумлѣня стрѣмывъ Вашу руку водъ письма. Листъ такой читаетъ не только родина, але цѣле село, а дальше пѣз усть до усть переходить вѣстка по цѣлой околицѣ, шо разъ то принадлеиша. И сотки людей не выѣдавши ся докладно анѣ якъ тамъ въ Канадѣ естъ, анѣ за кошта дорожи, анѣ за то, чи ихъ пустать, руйнують ся до цѣнту и понадають въ стору разъ нещаснѣе положене, якъ передъ тымъ. Сотки проклонѣвъ, сланцѣвъ зъ глубины сердца, падає на того, шо выславъ листъ о Канадѣ.

Гей, люде добрый, еслд бовте ся кары Божов, еслд не хочете стягати нещастя на тысячѣ нещасливыхъ людей, не пишѣть ничего доброго о Канадѣ, а еслд естѣ вже написали, то заклінаемо Васъ подѣ благословенствомъ Божиимъ, напишѣть чимъ скорше другой листъ, опшишѣть въ нѣмъ саму лише бѣду въ Канадѣ, опшишѣть приморозки и морозы, и то шо не родитъ ся озимина, анѣ садовина, анѣ не буде пасѣвка, шо збоже тана и не годенъ продати, шо крейцаря зѣвѣдки роздобути. А надѣеє наказуиѣте, щобы нѣхто не рушавъ ся, не знаючи вже зѣ дому, на котру фарму (господарство) мае ити.

Не припоруцайте, анѣ не давайте въ листѣ адресу жадного агента анѣ въ Гамбург, анѣ въ Бременъ, бо то всѣ жида и лупиѣ, а еслд гдѣякихъ зъ Васъ не зосѣмъ сберли, то лише для того, шо знали, шо свѣдуще око глядитъ имъ на пальцѣ. Кто самъ своимъ промысломъ где (то имъ пишѣть), не знає, куда его

агенты запрошасты, бо по ловину люда, шо теперъ хоче ити до Канады, выслаютъ по смерть або до Бразилии, або до Georgii, або на пустынный Тексасъ, а хоть и дойде до Канады, то зведе ся на нѣнацо.

Пишѣть всѣмъ, щобы нѣхто не смѣвъ кавальчика поля продати не порадишисъ впередъ у мене, и за то, чи ему можитъ ся варто ити, и за то только за шифкарту лѣтѣти и где естъ власне тогды брати, и за то, куда впрѣстъ має ѣхати, щобы достати добрый, вѣльный грунтъ.

Такъ богато люда зворохобило ся и ѣде до Канады и го такихъ, шо ледве о платять подорожъ, шо сѣизны будутъ сотки нашихъ людей вытязати руки по улицяхъ Виннипега за жербанымъ хлѣбомъ. Нашъ люде такъ обрыднуть Канадѣцымъ и правительству, шо и на Васъ, чершихъ колѣпистѣвъ будутъ ся кривити и Васъ притѣснати. А то треба, щобы правительство Ваши дорожило, щобы люде самі не ишли, лише щобы правительство для Васъ носило оффры, хотѣвши черезъ Васъ зъеднати собѣ больше колонистѣвъ такихъ якъ Вы.

Встрѣмуиѣте всѣми силами черезъ листы, гудачи Канаду, эмиграцїю, тогды достанете и зарплатю водъ правительства, и достанете пожички для поднесени Вашихъ господарствъ. Якъ найскорше выслайте листы за все зле шо е въ Канадѣ — не вспоминаючи доброго.

Д-ръ Юсѣфъ Олесковъ.
О. Несторъ Дмитровъ.

У ВѢДНИ. ЗЪ ТЕКИ РЕПОРТЕРА „СВОБОДЫ“.

Песей то обовязки бути тымъ репортеромъ водъ газеты. То сюда, то тудѣ-бѣгай, а все лишь шукай, щобы було шо нового и цѣкавого прочитати. Та то байки, коли кажутъ куда недалеко бѣгати — але якъ выплюють где на Кубу, або до Африки збирати новины, то выйде ще горше. Осъ такъ ив. мене поделали до нашего Найсвѣдѣшого Пана де-що перевѣдати. „Свобода“ послала — звычайно, посылають другіи, чомужь бы и еѣ не послали. Нема рады, вымѣнивъ я шифкарту тай побѣхавъ. Приѣхавъ до Вѣднѣ, такъ и такъ кажу. Зразу не хотѣли пустити, ну але якъ показавъ паперы, та ще й водъ самого редактора цидулку — сейчасъ пустили, навѣтъ ще перепрошувати стали.

Входжу до „бургъ“ — жовнѣровъ на вартѣ полно, но тѣ вже не казали нѣчого, бо ишовъ за мною оденъ зъ тыхъ старшихъ. Провадитъ вѣнъ мене горѣ сходами, та все на пальцяхъ ступає. Порядно старый тутъ мешкає — погадавъ я. Зъ кухнѣ, шо була на сподѣ заносило лямпъ дымомъ, мабутъ старой сметанка выбѣгла.

Наконецъ приишли мы до цѣлы. „Осѣ“ сказавъ провѣдникъ мой, показуючъ на дверѣ и вклонившисъ побѣгъ сходами на долину. Я залукавъ въ дверѣ, якъ належитъ, и открываю. Старый спдѣвъ за столикомъ и пилъ чашку чѣвъ — то и не дочувъ, бачу, „О“ я вже въ покою.

Я кашлянувъ мощно и вѣнъ оглянувъ ся. Страшно вже, страшно змѣнивъ ся зъ того часу, якъ и его послѣдній разъ бачивъ. Посвѣвъ небораченко, постарѣвъ ся.

— How do you do? — кажу я до него, та простягнувъ ему руку.
Но вѣнъ, чи недовидѣвъ вже добре, чи хотѣвъ скорше знати, хто я такой, досѣтъ, шо не подавъ менѣ руки заразъ, а запытавъ ся:
— А ты шо за оденъ?
— Репортеръ водъ американской „Свободы“, кажу.

— А — шо за щасте? и вѣнъ стиснувъ мощно мою руку.
— Ну сѣдай, сѣдай небоже, и такъ радъ, шо тебе тутъ виджу. Власне читавъ-емъ тону вашу „Свободу“, только шо еѣ до мене не допускають — крадькома достаютъ (тутъ вѣнъ спланувавъ) — и дуже а дуже менѣ она ся подобає. Довѣдую ся зъ неѣ, шо тамъ ващѣ люде зовсѣмъ не такъ жиють, якъ тутъ у мене въ краю, а маю ѣдять, шотъ пиво и цигары курять?

— А такъ, такъ — справдѣ.
— Чувъ я такожъ, шо маѣте тамъ вже свои церкви, школы, бизносы, братства, бо „Товариство „Союзъ“, шо выдѣло помертвѣе? Чи то все правда, чи лишь може такой американскій humbug?

— О нѣ, кажу, се все правда.
— Въ такомъ разѣ и я бы радъ до того вашого „Союза“ пристати, чи можна?
— О нѣ, ты за старый вже, кажу, а впрѣчѣмъ ты нѣмецъ, а се наше товариство, руске.

— Такъ?! О то велика шкода, а я все думаю, шо вы мене тамъ приѣдете, хочъ я и лѣ-мень, бо я страхъ Русинѣвъ люблю.

— Любишь? — крикнувъ я зъ досадою — а чомужь не зробишь нѣчого, щобы нашимъ людамъ жилось тутъ лѣпше, але каждый водъ роду до смерти бѣдує, а котрый вже не може вытратити то до Америки, Бразилии, або Канады вѣткає? Я власно приишовъ тутъ тебе запытатисъ, шо ты думаєшь для нашихъ людей туть доброго зробиши, якъ поправити ихъ долю? Иначе я ихъ всѣхъ зводси заберу, та тебе оставлю зъ самими панамы и жидами, сказавъ я дуже вже грозно, а вдаривши пятукомъ о столъ, вставъ и начавъ ходити по покою.

Старый налякавъ ся дуже, побѣлѣвъ, губы начали ему трястисъ, та мабутъ, щобы втихомирити мой гнѣвъ, вытягнувъ шо найлѣпше цигаро зъ кишѣнѣ и потрактывавъ мене. Видачи тоє жалъ менѣ стало старого, шо налякавъ его такъ силно. И я вытягнувъ зновъ зъ свои кишѣнѣ правдиве ще американске Наванна и попросивши его закурити, усѣвъ зновъ на крѣселѣ.

Хвили сидѣли мы тихо, лишь ликали цигары и дымъ стеливъ надъ нашими головами. Старый задумавъсь силно, та и слѣдивъ за каждымъ моимъ порушенемъ.

— Но, и якжежъ? — запытавъ я по ловнѣй вже хвили.
— Не могу я, братчикъ, Русинамъ нѣчого помочи — сказавъ вѣнъ майже на слух.

— Ба водъ чокогожъ ты монарха? — я кажу.
— Монарха я правда и е. казавъ вѣнъ все мовъ бы силуючисъ — та всежь я нѣчого поради не могу. Я ще нѣкому не сказавъ того, бачишь, тай тобѣ може не сказавъ бы, якъ бы не то, шо ты зъ Америки, та шо сякъ чи такъ не довго вже менѣ бути на томъ свѣтѣ.

Присѣли мене, бачишь, вже дуже и паны и жида и магнаты такъ, шо я самъ нѣчоѣ не маю. Осъ примѣромъ такой Бадені, та другіи министры туть въ Вѣднѣ всѣмъ руководять, а пѣвасъ въ Галичинѣ зновъ панове — польска шляхта захопили все въ свои руки и права роблять такой, якъ имъ на користъ, а не для бѣдного народа. А я не могу протви того нѣчого. Тай знати менѣ не дають о нѣчѣмъ; якъ казавъ тобѣ, шо „Свободу“ лишь крадькомъ читаю.

— Ну, такъ шожь тогды? — перерывавъ я.
— Нѣчого не могу, хѣба раду дати. Добра рада часомъ лѣпша водъ помочи. А рада моя така, шо нехай лишь бѣдный народъ весь возьме ся до купы, чи рускій, чи польскій, такъ якъ, вже то робить по грохи, а до радъ громадскихъ, повѣтовыхъ, до сойму и до Вѣднѣ, не выбирає панскихъ, анѣ жидовскихъ заупыничѣвъ, або самыхъ панѣвъ — але своихъ людей, то вѣнѣтъ будѣ лѣпше. Во народа е сила, а панѣвъ лишь горстка и якъ хлови лишь своихъ людей повибирають, то вѣнѣ панѣвъ переголосуютъ и права пороблять справедливы.

— Такъ? — запытавъ я.
— Такъ, такъ небоже. Лишь не говори о томъ туть нѣкому, особливо щобы не довѣдавъ ся о томъ Бадені, або паны польскіи, бо они бы мене зѣбли.

— И въ Америцѣ не казати нѣкому?
— О въ Америцѣ можешъ, бо тамъ free country. Я самъ бы радъ побѣхати, бодай подивитисъ, та за старый вже, самъ знаешъ.

— А вашимъ людамъ въ Америцѣ перекази се водъ мене, нехай грошеи не марнують, вчать ся розуму водъ дружицѣ, придилюють



„SVOBODA“ (LIBERTY) Weekly Paper.

The only Russian political newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken.

Published at Mt. CARMEL, PA. of each week by the „SVOBODA“ Publishing Co.

ADVERTISING RATES:
One inch per annum...\$ 20.00
„ „ Six months 12.00
„ „ tree „ 7.00

All communications should be addressed to:

„Svoboda“
PRINTING OFFICE
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата річна2.00
До старого краю..... 3.00

Всѣ дописи и гроші про-
сятъ высылати по адресу:

To „SVOBODA“
PRINTING OFFICE
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

Наша газета выходитъ по
четвергамъ въ Четвергъ.

Entered the post office at
Mt. Carmel, Pa. as second
class mail matter.

У В А Г А.

Хотятъ приступить до „Со-
вѣды“ най посылають вступи-
те и мѣсячне до касiera.

Mr. George Chylak
OLYRHANT, PA.

И увѣдомили секретара
по адресу.

Rev. N. Stefanowicz
715 Carson str.
S. S. PITTSBURG, PA.

Другаря „Свободы“ вы-
говоряе дуже точно, скоро
и дешево всякій рѣчи, якъ:
тѣсти на балѣ, выправки;
статута для Братствъ; во-
досны, листы и въ загалѣ
всякія рѣчи входячы въ кругъ
дѣла друкарствъ, въ мо-
вахъ: руской, польской и
словацкой.

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.

Дописъ „Свободы“.
Ansonia, Conn. Dec. 12. 1896.
Почтенна Редакціо!

Недавно тому була въ „Свободѣ“ дописъ о нашомъ балѣ тутъ въ Ансоніи и было такожъ о томъ, що балъ той бувъ урядженый на доходъ маючи будувати ся церкву. Теперъ и хочу напечатати Вамъ де що о томъ, якъ стоять справа зъ тою будучю церквою, чтобы и другіи люде знали, що мы не спимо, але рунаємо ся и стараємо посяга на шлахъ. Отже купилсьмо вже пляцъ подъ церковь и дали мы за него 1600 долларѣвъ. Пляцъ той естъ положеный въ дуже красномъ мѣстѣ и такъ обширный, що на нѣмъ може станути не лишь церковь, але и плебанія и школа. Ровножь маємо вже и пляцъ выробленый на церковь, за котрый заплачено 100 долларѣвъ. Пляцъ той робивъ оденъ зъ тупенныхъ архитекторѣвъ, чоловѣкъ дуже совѣтныи и зробивъ сяго дѣломъ водповѣдно до ланого обряду. Уже того року хотѣлсьмо були будову церкви розпочати, але цюжь коли работа на нашій околицишла лѣво; декотрі фабрики робили лишь половину часу, а другіи и цѣлкомъ штандували, протое люде, що передъ тымъ охотно оффрували на домъ божій муеѣли перестати, бо каждый муеѣвъ работати ся зъ центомъ, чтобы могъ себе и родину выквитити. Але теперъ работа поправила ся по троха и ддятого сѣтъ надѣя, що люде скорше будутъ оффрувати на такую важную рѣчь, якъ сѣтъ Домъ божій, чтобы не потрѣбовали волочитись и выпрошуватись до чужихъ, але въ своемъ Храмѣ могли сданными устами и единымъ сердцемъ Бога славити и сму молити ся. При той способности дякую водъ имени св. АА. Петра и Павла въ Ансоніи, Конн. братству св. Войтеха, братству св. Иоана Педомуцкогго, братству сестричному Преч. Дѣвы и взагалѣ всѣмъ, що приеутности своєю причинились до звелечена нашої забавы и помогли намъ въ нашихъ заходахъ около збудованя церкви.

Зъ глубокымъ поважанемъ.
За Ряду церковну
Гавриэль Дзадикъ.

New York, Novem. 30. 1896.

Наконецъ по довгихъ за-
ходахъ и трудахъ купилъ
ню-Йорекій Русины домъ, въ
котромъ урядилъ собѣ ка-
плицю. Дня 26. новембра
водбулось посвящене прее-
тола. День бувъ прекрас-
ный, погодный, мимо того
однакъ, якъ такожъ мимо
того, що бувъ се „Thanks-
giving day“ и нѣгде майже
не роблено, людей зобра-
лось число не велике. Свѣд-
чить то о великой байдуж-
ности и иностранскыхъ Русы-
новъ, та о томъ, що они зѣ
словачплнсь плативцилнсь
значно зъ чого слѣдуе даль-
ше, якъ старанной и не-
утомимой працѣ потреба,
чтобы бодай часть ихъ при-
вернути назадъ до своєї
народности и вѣры. Дивно
вражала такожъ отсутст-
вѣ на томъ торжествѣ
великихъ людей водъ „Ам.
Р. Вѣстника“, котрй мен-
кають лишь пару бло-
ковъ водъ церкви — а кот-
рыхъ обовязкомъ було яв-
итись на торжествѣ людей,
значне число котрыхъ на-
лежить до „Соединенія“. —
Богослужене розпочалось о
10 годинѣ. Въ Богослуженіи
взяли участь кромѣ мѣсе-
чного пароха О. Е. Волкай
такожь О. Дамьяновичъ зъ
Trenton, N. J. О. К. Лаври-
шинъ зъ Shenandoah, Pa. и
О. Грабаръ зъ Philadelphia,
Pa. Приватно присуествовалъ
О. Ардавъ зъ Jersey City,
N. J., познѣйше прѣхвавъ
О. Е. Сатала зъ Passaic, N. J.
Зъ тужихъ были Rev. Denes,
словацкій пр. кат. священ-
никъ и Dr. Sweeney айриш-
скій. Кромѣ кѣлькохъ лю-
дей зъ Jersey City, було
такожь присуетно пр. кат.
братство зъ Yonkers, N. Y.
Посвящене довершилъ О.
Демяновичъ при спѣвучас-
ти другихъ священниковъ,
подчасъ котронъ выголосивъ
знаменшту проповѣдь, зъ
властивою ему краснорѣчи-
востію О. К. Лавришинъ.
Слѣвъ сопроводжавшии бо-
гослужене бувъ такожъ зна-
менитый, особливо завдяки
пасейскому дякови п. Ко-
кайкови. По Службѣ Божій
сказавъ водповѣдне слово
Rev. Denes, зпершу по сло-
ваци, а потѣмъ по маляр-
ски — только троха за дов-
го. Rev. Dr. Sweeney по-
бравъ активной участи въ
богослуженіи. По скѣчен-
номъ торжествѣ мѣсечевый
парохъ О. Е. Волкай поди-
ковавъ сердечно всѣмъ при-

сутнымъ за участь и запро-
силь священниковъ, брат-
ство зъ Yonkers и другихъ
до своего гостинного дома.
Гостина була сутя и весела
переплѣтача бесѣдами на
рѣжній темы и на ширѣж-
нѣйшихъ языкахъ, котрыми
сыпали участники мовъ зъ
рукава. Була она ще и тымъ
веселѣнша, що на деѣ той
припало на долю О. госпо-
даря подвойне торжество:
посвячене Престола и ви-
тане новонародженого сына.
Дай Боже, чтобы ся не-
велика кукаа участниковъ
того торжества при енергич-
ной работѣ народа розрос-
талась зъ каждымъ днемъ
ширше и ширше, та захоп-
лявала всѣхъ що думаютъ,
що то „vs'ieko jedno“ —
водчужились своєю народ-
ности и вѣры!

ВѢСТИ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

Дописъ зъ Руса Галицкыя
16. новембра 1896.

Нові рускі партіи политичн.

Завернемо ся до партій
„украинофильской“. До по-
литки взяла ся на добре
она ажъ около 1880-ого ро-
ку и придбала вже багато
корпсѣти для руского наро-
ду. До року 1890 шла она
разомъ зъ старою партію,
въ томъ роцѣ обѣ партіи
роздѣляли ся. Украинифилы
або якъ они себе назвали
„народовцѣ“ поділи окремо
и пробували робити згоду
зъ поляками, а властиво зъ
польскими шляхтичами. Зъ
тою угодою здорово под-
дурили ся, шляхтичѣ роз-
били нею Русыновъ и угоды
не додержали. Наймолодшій
зъ помежи тыхъ народов-
цѣвъ, саміи ще студентъ,
засновали ногу (третю) пар-
тію „радикальну“, найос-
трѣйшу партію, якъ досе
не було. Про ту партію я
уже Вамъ писавъ неразъ, е-
то партія чисто хлопека,
розвивае ся гарно, зъ пана-
ми авѣ троха не зноухе ся
и протавъ правительства
стоить въ завзятой опозиціи.
Ддятого шандарѣ и комисарѣ
якѣ найбільше на ню наста-
ють. — Коли зъ топ не-
щасливой угоды (си называ-
ють „пова ера“) нѣчого не
було, то и посоль Юліяна
Романчукъ перейшовъ до
опозиціи и спѣльно зъ свои-
ми приклонниками (газета
„Дѣло“, товариство „На-

родна Рада“) робить опози-
цію, але якось не дуже зъ
великимъ успѣхомъ, куди
на старій лѣта ему до того.
Деякі зноу Русины (прим.
посоль Барвѣвскій, посоль
Вахляничъ, нашъ кардиналъ
д-ръ Сембратовичъ и богато
отдѣвъ духовныхъ) позоста-
ли вѣрными той поганой
угодѣ. Они все ще гадають,
що просьбами и смирен-
ностью выдодуть що не-
будь водъ Поляковъ. Щасте
ихъ, що иншіи вѣ Русины
стоятъ въ опозиціи для пра-
вительства. Черезъ те они
такъ деѣ часомъ и выпро-
сятъ якусь дурничку, бо
паны дають имъ на те, что-
бы ихъ вырѣжннати водъ
иншихъ Русыновъ и вынадъ
городити вѣрну службу.
Отже тѣ немногі Русины,
що хотять згоды зъ Поля-
ками, чи тамъ властиво зъ
польскими панами-шлях-
тою, называють ся „ново-
ерпсты“. Они кажутъ, що
водъ той згоды почало ся
для Русыновъ щасте, „нова
ера“ въ народномъ житю.
Загалъ „народовцѣвъ“ або
такъ званыхъ „украинофи-
ловъ“ стоить за Романчу-
комъ, тому Барвѣвскій и
Вахляничъ мусѣли зъ по-
межи нихъ забирати ся. По-
соль Барвѣвскій самъ про-
чпстивъ поле и новыступавъ
зъ всякихъ товариствъ; досѣ
ще е головою науковому То-
варнству имени Шевченка,
де по правдѣ богато заслу-
гуе ся для руской науки.
Посла Вахляничъа повыключи-
ли зъ рускихъ товариствъ.
Отже недавно тѣ два по-
слы зобрали коло себе кѣль-
канацѣвъ отдѣвъ духовныхъ
(якіи де були ласіи на добрій
посады и гоноры, а дальше
и професорѣвъ (котрй та-
кожь хотѣли-бы карьеру
зробити), завязали нове то-
варнство „Народно-рускай
католицкай союзъ“. Весты-
домъ якось було тымъ дво-
мъ панамъ не мати зъ собою
партіи и не бути проводни-
ками политичной партіи.
Ддятого пустили ся на хит-
ры спекуляціи и поднилли
ся подъ католицку вѣру.
Въ той способѣ, коли ще и
кардинала мають за собою,
сподѣють ся они достати въ
сповруки якій-такой влады.
Товариство се доперва вхо-
дитъ въ жите. Буде оно
водъ грудня (децембра) вы-
давати нову руску велику
газету „Русляны“, а ддя на-
роду стана выходити „Прав-
да“, котру досе выдававъ

посоль Барвѣвскій лишь
па то, чтобы болотомъ об-
кидати або и затровити по-
лицію всякого, хто посмѣвъ
ему спротивити ся або вѣзъ-
ти въ дорогу. Побачимо:
якіи зъ того всего выде-
штука? Шкода лишь тыхъ
двохъ Русыновъ, що не-пла-
дуть разомъ зъ вѣрными Русинами,
але деѣ собѣ понабивали
голову такимъ, що лишь
они добре роблятъ та дума-
ють, що все рѣшита помыля-
ють ся. Оба були колѣси на
Руси передовой люде. Русы-
ны ихъ любили та уважа-
вали, були-бы колѣси звели-
чалнсь першими патриотами
рускими... Та лихій поспитъ!
Пустили ся на политику, а
теперъ майже всѣ Русины
страшно ихъ не навидять.
Отже партія руско-католиц-
ка е четвертою колонною
рускою партію.

Пята партія такожъ не-
давно повстала. То е партія
рускихъ робѣтничѣвъ, пар-
тія социаль-демократична.
Рускай робѣтничка шла ра-
зомъ зъ польскими, въ по-
чаткахъ руху робѣтничого
першій одинокъ Русинамъ
выдавати польску робѣтни-
чу газету „Praca“. Але отъ
недавно зъ okazji митингу
робѣтничого у Львовѣ по-
сварили ся рускай робѣтничка
зъ польскими и засновали
собѣ окрему партію. Цѣба-
вомъ значуны и свою руску
робѣтничу газету выдывати.
Про те, за що и якъ они
посперечали ся, я вже ш-
савъ въ „Свободѣ“, про даль-
ній розвѣвъ партіи напишу
колись познѣйше...

Такъ отже е на Руси Га-
лицкай пять партій политич-
ныхъ: 1) москвофильска, 2)
народовека, 3) радикальна
хлопека, 4) католицка кле-
рикальна и 5) социалистич-
но-робѣтничка.

Народні школы.

Въ бюджетовой комисіи ав-
стрийского парламенту (ра-
ды державной), де радять
надъ бюджетомъ (грошевыми
доходами и расходами на
цѣлій рокъ), роскыдали поль-
скій посоль зъ Сяноцкогго
до Вѣдны панъ Gnievowъ
дуже поганый образъ галич-
когъ господарки красеню.
Полякамъ то дуже не въ
смакъ и накиннули ся въ
на него по газетахъ. Але
вѣнь смѣе ся зъ того гнѣву,
бо вже старій (78 лѣтъ мае),
чоловѣкъ заслуженый и по-
важный. Въ блаженномъ ста-
ромъ краю е 2500 громадъ

ще досе безъ нѣякой
ль, въ тыхъ громадахъ
те 700.000 дѣтворы
наука въ темнотѣ, соб-
красива на бѣду. Зъ
шкѣль, якъ вже е, е
463 замкненыхъ, бо
кому учить. Въ большѣ
1000 школахъ учить не-
ліфикований (неспособный,
екзамину) учитель!!! Де-
ва Швабцарія (край на
ходъ водъ нашої держа-
мас о половину менше
деи языкъ Галичца, а е-
два разамъ столько шко-
народныхъ (1838), семѣ-
29 (у насъ цюсь несе-
10), а университетѣвъ
сокнхъ школъ) ажъ 7
наєъ 2). Цѣла бѣда въ томъ,
що у насъ на вѣлькихъ выт-
бенки грошѣ е, примѣр-
якъ треба зробити яку
раду, або хочъ-бы конен
перегоны, а на народну пр-
свѣту нема! Нашихъ на-
ныхъ учительѣвъ платять
пѣсь и обходять ся зъ ни-
не якъ зъ людьми-обыва-
лями, але якъ зъ рабама
невѣлькими. Недавно об-
челадла, що той конъ, ш-
почту возить, контуе т
рокъ большѣ, якъ нашъ
родной учитель прѣзъ зъ
родиною. Способнѣйшии
де не хотить бути учите-
лями; переважно лишь тѣ
пускають ся на той по-
нѣй заробокъ, що вже ш-
ще не могутъ прожити. Д-
того помѣгують народныи
учителями, вѣнь записаныи
душею и тѣломъ водъ пре-
мудрого старосты, а якъ
впенекторови школьному
збере ся на гнѣвъ, то и ки-
дае учителя зъ одного мѣ-
ста на друге отъ такъ собѣ
„ze względów służbowych“.
Паны-шляхтичѣ такъ дѣ-
катно у насъ загосподару-
вали ся! Оно такожъ е од-
ною зъ тыхъ многихъ при-
чинъ, чому паньска ошѣка
хлопамъ вже вухами ласе
и хлоны радѣ-бы прода-
ти жидови хочъ-бы за два
„дупки“, кобы лишь вже
разъ водвѣдати ся...

Въ редакціи „Свободы“ мо-
жуть достати Вѣс. 00.
Духовий по 1 цѣт. за
сѣземляри:
1) Extractus matricule copulatorum.
2) Extractus matricule baptisatorum.
3) Extractus matricule defunctorum.

S. RITTERMANN.
Dealer in News and Books
ORANGE VALLEY N. J.
Продае всякого рода
книги въ рѣжнихъ языкахъ

да ихъ порядкѣ, чтобы вернувши зъ грошемъ
до красе, могли не только свои раздѣвки пошра-
вить, але и другихъ, що нѣгде не булы, де-що
пожиточного научити.

— All right, sir! Шожъ больше?
— Та больше вже нѣчого, хйба ще поздо-
ромъ ихъ всѣхъ красененько водъ мене, та скажи,
що я бы помогъ Русинамъ, але не могу — отже
вѣдай они саміи за себе старають ся, такъ въ
Америки, якъ и въ краю, бо якъ они саміи о
своемъ шѣворѣ дѣлать и купя ся тримати не бу-
дуть, то певно марраду мѣжь ними нѣколи не
буде.

Мое австрийске цигаро вже скурплось боль-
ше якъ до половныи и страшно пекло въ языкъ.
Ровножь чути було зъ долу, якъ старого кл-
чуть до обѣду. Маючи все то на гадцѣ, я по-
вѣжь забратись до водкы. Старый хотѣвъ
жѣмъ способами мене ще на обѣдъ затримати,
тай и бувъ самъ радъ де-що теплого попоѣти
за на его Елисавету подвигнись, але було годѣ.
Мѣя обовязокъ репортерскій наказувавъ менѣ
опытнись, чтобы якъ найскорше тое interview
списати и выслати, чтобы было готове до вы-
пѣшого цѣла „Свободы“.

Тожъ я розпрощавъ ся.
— Good by Frank — кажу.
— Good by, good by, говоривъ вѣнь, стиска-
въ мене сильно за руку, а въ очахъ свѣтилсь
слезы.

И збѣгъ чимъ скорше по сходахъ и пошшовъ
напастуючы до моего готеля.

Б-къ.

НАУКА О ЛЮДЯХЪ.

(АНТРОПОЛОГИЯ.)
Написавъ П. Т.
(Дальше).
Х.

Арийцѣ (група языкова) становлять 1/3 за-
люденія глѣбы земского. Число ихъ все арстае
и що разъ большій занимае просторы. Они меш-
кають на просторѣ майже цѣлоу Европы, въ
Спѣрп, въ Персіи, въ Индіяхъ передангесовыхъ,
занили Америку и сядовлять ся въ Африкѣ.
Арийцѣ водзначаютъ ся значно посушеною тех-
никою. Чоловѣкъ — Ариецъ вызволяе ся вже
досѣтъ водъ влывѣвъ природы, та за то доставъ
ся подъ ярмо економичне. Е, правда вышкпи
значній водъ правла сего, та все таки зѣстане
фактомъ, що Ариецъ выеманциповавъ ся*) съ подъ
природы въ значной степенни. Наука языковъ
арийскихъ выкрыла, что въ давнійи мпшувости
арийцѣ утримовали ся оу оу худобы. Война
мала на цѣлѣ грабѣжь худобы. Знали королю,
аряна, козу, осеволни пса, управляли ячмѣвъ.
Родина була патриархальною, воддвали честь
природѣ, особливо небова. Мѣсцемъ, де мешка-
ли первѣсныи Арийцѣ, була мабутъ пѣвнѣчна
Европа.

Арийцѣ суть всѣ бѣлы, зъ вышккомъ людей,
що мешкають въ Пндѣлахъ, передангесовыхъ. Що
на просторахъ, де теперъ мешкають Арийцѣ сп-
дѣли сѣсьме гнѣишъ баромъ, выкажуе, выдѣли

кавказкій люди. Они говорятъ зовсѣмъ неарій-
скими языками, а зъ выгледу дуже до нихъ по-
добній (баски не рѣжнать ся нѣчимъ водъ сво-
ихъ сусѣдѣвъ Арийцѣвъ).

Середъ Арийцѣвъ подыбуемо рѣжній мѣнани-
ны расовы. Лишь въ середной Европѣ пороблено
декай дослѣды, на примѣръ надъ барвою очей
и волоса и недѣ помѣромъ чашокъ. Съ тыхъ
дослѣдѣвъ показуе ся, что въ Нѣмечинѣ нѣо-
ничной, Вельгін, Скандинави, Англіи суть люде
по найбільшійи частіи бѣлыи. На полудни же,
якъ въ Франціи, Ишиаии стають чорнявыми.
Тажоже на веходѣ Европы бѣлыихъ большѣ.
(Русыновъ въ Галичній бѣлыихъ 24%, въ Буко-
винѣ 47%, тажоже въ Росіи е досѣтъ Русыновъ
блондинѣвъ; близше Чорного моря стають они
средземноморьями).

Дальше выкрыли дослѣды, що короткоголовіи
блондинныи наибачѣйше подыбуютъ ся въ се-
редной Европѣ въ горахъ (Карпатахъ, въ доли-
нахъ Соммы, Лъоары, Секваны, въ Альнахъ, въ
Балканахъ). Въ Англіи и Скандавіи натрафляемо
на довгоголовѣвъ. Последнійи находятъ ся толь-
ко въ Европѣ; короткоголовѣвъ арийскихъ ба-
тажоже и въ Азіи.

Наука сѣсьме оу открыти, якъ были дав-
нѣйшійи мешканцѣ Европы: довгоголовѣвъ, чи
короткоголовѣвъ? Якіи были то люде? Якіи
выглядали? Але на тѣ пытаня нѣчого рѣшучо-
не вмѣе сказати. Задае собѣ тажоже пытаня: чи
часомъ короткоголовѣвъ не е згнѣшанцѣвъ сред-
земноморца и монгаловатого? Зводки взяли оу
и коли довгоголовіи и т. д. Може бути, что ко-
лие: зладѣе водповѣдь на тѣ пытаня, таперъ
словами не въ силѣ вѣдо та сформулюе выво-
ды.

XI.

Установлене родоводу расъ натрафляло до
теперъ на прорѣжній трудности. Наука о людяхъ
ледви спромогла ся на выказане подобности по-
мѣжь муринами и панауапами, негритами а
негритыми, индонезійцами и средземноморцями.

Певна рѣчь, что земля передъ якими де-
сятма тысячами лѣтъ выгледала зовѣмъ инакше.
Въ Европѣ мабутъ тогда мешкали довгоголовѣвъ,
а въ Азіи люде чорній.

Будущій историкъ певно назве нашу добу
добую набаду бѣлыхъ людей. Въ хвилѣ водкрити-
я Америки бѣлыи посѣдѣли тамъ, и тамъ
теперъ же посѣдѣють майже половину. Сред-
земноморцѣ ескольпозовали полудневу Америку,
блондинныи и короткоголовѣвъ пѣвнѣчну, таперъ
забирають Африку, Сибирь, Австралію; блон-
динамъ помагають семіты.

Бѣлыи почали своєю роботу не водъ вчера.
Досѣтъ агад ти занесено бѣлыми своихъ религій
мѣжь иншіи расы. Исповѣдниковъ религій нов-
ставшихъ мѣжь бѣлыми чпелать на 80%, мѣжь
тымъ коли всѣхъ бѣлыхъ е 40%...

Жовтѣи оказались мало рухливыми. Они не
вытворили апаъ выскон штуки, апаъ науки, а
саміи, хотъ становлять 40%, залюднения усеи зем-
лѣ, занимають усею 28%.

Найперѣичѣйшійи мѣжь бѣлыми суть
блондинныи и семіты. Блондинныи въ теперѣшномъ
часѣ посуюють ся на передѣ и сотворюють по-
выи огнища культуры (Сполученій Державы аме-
рыканскій и Австралія), хотъ число ихъ, вѣдѣ-
но, зрѣбно зъ жовтими або чорными спадѣ-
(Дальше буде).

ОПЬКУНЪ ЗДОРОВЬЯ.

Въ нашомъ староствѣ у
каждого референта повно
актовъ не латы на столѣ,
але й на вѣнкахъ. Нѣчо див-
ного — повѣтъ великій а
урядникѣвъ мало, а отже у
каждого „рестанцій“ шо не
мѣра. Лишь оденъ физикъ
повѣтвовый — ний зъ Богомъ
спочивас! — не маѣвъ реста-
цій. Ему ве урядники ставъ
видували. бо у него на столѣ
анѣ одного акту, а се
тому, шо вонъ залагоджу-
вавъ уеику справу сейчасъ,
якъ лишь появилася въ
его канцелярїи.

Донесити бувало войтъ,
шо дѣти въ селѣ кашляють
(бо не мають въ шо обути
ся), такъ вонъ сейчасъ пи-
ше на другой сторонѣ:
„Приказуе ся ц. к. физик-
ковъ, шобы удавъ ся до се-
ла Н. и перековавъ ся, чи
припадкомъ въ селѣ томъ
не появивъ ся коклюшь, та
зарядити, шо потреба“ и т.
д. Староста подпнше сей
коротенькій рефератъ и фи-
зикъ заразъ на другий день
ѣде на село. Заѣде до вой-
та, каже собѣ принести од-
ну дитину, а слп недалеко,
то и до одной хаты зайде,
огляне, напише реценту для
всѣхъ хорыхъ и тыхъ, шо
будуть хоры, накаже вой-
товп, шобы ще разъ донѣсъ
до староства, сли колькоро
умре, и вертае домѣвъ та
по дорожѣ просити Бога, шо-
бы, якъ приѣде, заставъ у
себе на столѣ таке саме до-
несенне водъ другого войта...

— Така вже вдача у фи-
зика, шо не любить сидѣти
въ мѣстѣ, лишь бы ѣдывъ
по селахъ. Чи то за-для
свѣжого воздуха, чи тому,
шо въ мѣстѣ богато жидѣвъ
а вонъ бувъ антисемитъ. Вонъ
ста тамъ знае. Въ зимѣ та-
кихъ донесень е повно — и
физикъ санкувавъ ся мало
не шо дня, але за те въ лѣтѣ
дѣти по большій части не
капляють, то и физикъ радъ
не-радъ мусѣвъ сидѣти въ
мѣстѣ. Приѣде бувало зъ
рана до староства, то на-
вѣтъ не водчивяе своен
канцелярїи, а дусе просто до
канцеляста.

— Пане секретарь! нема
нѣчо для мене?
— Нема.
— То зле... Якъ бы шо
прийшло, дайте знати черезъ
возьного, бо менѣ вже ну-
дить ся...

Физикъ пращася тай вер-
тае до хаты, думаячи по
дорожѣ о дѣтяхъ... толькы
не о тыхъ дѣтяхъ, шо кап-
ляють десь тамъ на селѣ,
але о своихъ. Чотври сыны
въ школахъ, три дочкы хочъ
навѣтъ подѣ вѣнецъ, найста-
рша навѣтъ вже заручена...
Чи-жь нема о чѣмъ думати
гадати? А ту въ самомъ
мѣстѣ кромѣ него ажъ три
лѣкарѣ, а по селахъ дѣти
не кашляють...

По полудни дае знати
возьный, шо прийшло писъ-
мо водъ войта зъ Коблова.
Физикъ задоволеный иде до
канцелярїи, реферусе сей-
часъ, староста подпнше —
и вонъ на другий день уже
не потребуе сидѣти въ мѣ-
стѣ.

Приѣхавъ щасливо до Коб-
лова и пытае войта: де хоры
дѣти и колькы ихъ е?
— Осъ тутъ недалечко —
каже войтъ, — е уеикъ троє.
— А больше нема?
— Нѣ, нема. Я писавъ,
шо пятнадцатеро лише такъ,
шобы панъ приѣхали, бо
давно вже не були у насъ...

— Ну-ну, добре, войте!
Физикъ заходити сымъ ра-
зомъ до всѣхъ хатъ, де були
слабїи дѣти, оглядае, дае
реценту и вертае до войта.
— Але жъ бо то у васъ
саджавка зъ гипвокою пер-
едъ самыми вѣкнами! —
каже вонъ до войта, коли
уже були коло хаты. — Се
нездорово, войте!

— За те, прошу пана,
качки здоровїи! — водказуе
жартобливо войтъ, — будутъ
панъ бачити...
Въ сѣй хвили заквасило
у возку физика колька ка-
чокъ паразъ. Фѣрманъ, шо
стоявъ коло возка, насунувъ
капелюхъ на очи, абы не
показати, шо смѣе ся.

Физикъ казавъ ладити ко-
нѣ и хотѣвъ уже сѣдати на
возокъ, але войтъ задержавъ
его.
— Я маю просьбу до па-
на доктора...
— Шо такого?
— Ту за селомъ, просто
мого поля, шо зве ся „подѣ
горами“, е такїи ставокъ.
Я зъ него не маю нѣякого
хѣсна, а якъ бы такъ спус-
тити зъ него воду до рѣки,
то було бы колька возѣвъ
сѣсна. Може бы панъ док-
торъ наказали письменно зѣ
староства, шобы той ста-
вокъ осушити шарваркомъ...
нѣбы тому, шо черезъ него
коклюшь у селѣ... Я бы за
дармо не хотѣвъ...

— Но но, якось то буде!
— промовивъ физикъ сѣдаю-
чи на возокъ. — Але вы ще
мусите въ сѣй справѣ бути
у мене въ мѣстѣ.. Розу-
мѣете?
— Розумѣю, прошу пана.
— Бувайте здоровїи!
— Най Панъ-Богъ ща-
сливо провадитъ!
Физикъ поѣхавъ.
(Конецъ буде)

Dr. J. FLORIAN MEEK
(Д-ръ Миколайчикъ)
Специалиста въ акушерїи,
для хоробъ бабскихъ и дѣ-
точихъ.
Office 125. 3-th str. помѣжь
Maple и Vine str.
MT. CARMEL, PA.
Молодой сѣй докторъ
скончавъ студїю въ Baltimore
пѣсля нового плану наукъ.
Лѣчитъ всячїи хоробы знаме-
нитно, особливо розумѣе ся
на справахъ положничихъ
и на хоробыхъ дѣточихъ.
Розморитъ ся по руски, по
польски и по англїйски.
Дуже милый чолвѣкъ, звы-
чайно молодой докторъ!
Най васъ Панъ-Богъ боро-
нитъ, шобыете другого кли-
кали, якъ маете своего.

H. FEINBERG,
ЗЕГАРМІСТРЪ И ЮВІЛЕРЪ
619 Cor. Shamokin & Commerce str.
SHAMOKIN, PA.
Зегармїстръ,
шо бувъ зъ
Ляховичомъ
въ спѣлѣ —
перенѣсъ ся
на N. 619 Cor.
Shamokin &
Commerce st;
где стритка-
ра стае. Заложивъ великій
складъ зегарковъ и зпгарѣвъ
стѣнныхъ. Хто у мене ку-
пуе за \$5.00 товару, доста-
не файный презентъ, шо
буде вартати \$1.00.
Маю такожъ перстенї золотї. Маю до
спродали револьверы, окулари все по
дуже низькихъ цѣнахъ. — Пропшу зайти
до мене, а хто у мене шо купитъ, шо
певно буде задоволенїи. — Робота моя
добра и дуже тапа.
За роботу гварантуу на
два рокы.

Star Clothing Hall
28 S. Oak st.
(другїи дверѣ водѣ банку).
MT. CARMEL, PA.

FREE HOMESTEADS
of 160 acres!
ДО КАНАДЫ!
Хто хоче мати свою землю, хто хоче
бути добрымъ господаромъ, хто хоче бути
паномъ, а не наймтомъ чужимъ, най
выберася до КАНАДЫ. Тамъ дае пра-
вительство даромъ 160 акровъ (113 мор-
говъ) доброи землѣ, дае даромъ дерева на
будовлю будинковъ, якъ на дарованыхъ
акрахъ дерева пригѣдного на будовлю не
булобъ. По трохъ лѣтахъ дають deed и
еже земля стае власностїю чолвѣка.
Податковъ, кромѣ такеи на школу
жандныхъ нема и то лишь 1/3 часть пла-
тити на школу громада, а 2/3 части прави-
тельство.
Вже для 10 дѣтей правительство бу-
дуе школу, для 30 фамїлій дае 160 акровъ
для церкви.
Подорожъ до КАНАДЫ дуже мало
коштуе. Русинѣвъ зъ Галичины вже есть
30 фамїлій въ Edmonton, а теперъ зновъ
мають приѣхати.
Хто хоче зголосити ся, най напише
на адресъ:
JOHN GLOWA
EXCELSIOR PA.

ВКЛАДАЙТЕ ЛЮДЕ ПРО-
ШѢ ТОЛЬКО ДО:
MT. CARMEL
BANKING COMPANY
въ **MT. CARMEL, PA.**
Заложеныи 13. декабря 1894
КАПИТАЛЪ \$50.000
Неподѣльный доходъ 4.000
Надвышка 2.000
THOS. M. RIGHTER, * **DAVID CAMP**
president. vice president.
F. M. EVERETT
cashier.
ДИРЕКТОРЫ:
D. D. Bolich Jos. S. Nowakoski
George E. Berner Harry S. Robius
O. B. Millard Thos. M. Righter
David Camp P. A. Stief
Joseph Gould Benj. Wirt
Issac Goldschmidt John L. Williams
Сей банкъ заступать и хоронитъ
своими маетлами ти люде, шо въ горѣ
выписали. Не тримайте грошѣ по ма-
териалахъ, а зложѣтъ въ бесечне мѣсто.

ОДИНОКІЙ РУСКО-ПОЛЬ-
СКІЙ МАГАЗИНЪ
„Подѣ Червоною Звѣздою“.



W. H. LUIS
622. Sunbury St.
Branch Store,
11. N. Shamokin str.
SHAMOKIN, PA.
Складъ всякихъ музич-
ныхъ инструментовъ, якъ
трубы, гармонїи, пѣяна,
скрипки, басы и другїи крас-
ныи инструменты. Цѣны не
высоки, а инструменты дуже
добры, спроваджованїи зъ
наибольшихъ фабрикъ. Якъ-
бы хто хтѣвъ повеселити
ся въ недѣлю и свята, най
зайде тамъ, а купитъ собѣ
таньо красныи, музичный
инструментъ.
ОДИНОКІЙ РУСКІЙ
ШТОРЪ
въ
ОЛИФАНТЪ ПЛ
Подѣ зарядомъ
ГЕОРГІЯ ХИЛЯКА
Звѣстного руского пагріоты.
Есть се наилучше заосмо-
тренный зѣ всѣхъ шторѣвъ
во всѣхъ потрѣбнїи товары и
всякого рода по якъ най-
таньшой цѣнѣ.
Каждый тамошный Русинъ
уважаючи себе правдыимъ
и цпрымъ патриотомъ, най
спѣшитъ до своего руского
штору. Особенно нацїи га-
давыи най йдутъ громадно!
На шо Юсѣковъ, Шмудѣвъ
польски и по словенски.

Гаврилъ Малинякъ
Гуртовный складъ
(Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN PA.

Мае завсѣгды на скла-
дѣ свѣже добре пиво въ
великихъ и малыхъ бочѣвъ-
кахъ зъ наилучшихъ брова-
ровъ, горѣвки (whiskey) и
лѣкеры наилучшого гатунку
Братя! замовляйте у сво-
го!

LAUER BREWING CO.
въ **READING, PA**
ЗАЛОЖЕНЫИ 1866 року. — Вырабляє
25.000 бочѣвъ мѣсячно.
Пиво одного зъ наибольшихъ броварѣвъ
въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ есть
вольне водѣ всякихъ примѣшковъ, и для того
есть найдоровнїимъ. Завсѣгды одноп и топ
самон доброты и прїемного смаку и есть спор-
яджане подѣ зарядомъ одного зъ найдоб-
нѣйшихъ и дослѣдченыхъ пивоварѣвъ.
Вырабляє въ наилучномъ гатунку Porter
and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout
and Porter in Vaults.
Салонѣты и приватнїи родины повиннїи
замавляти пиво лишень въ броварѣ:
LAUER BREWING CO.
READING, PA.

F. MISSLER & KRIMMERT
Банкъ
И ПРОДАЖА КАРТЪ КОРАБЕЛЬНЫХЪ
106 West st. (CENTRAL BUILDING)
NEW YORK
напротивъ двѣрца колѣн:
PENNSYLVANIA R. R., CENTRAL R. R. of NEW JERSEY, LEHIGH VALLEY R. R.,
ERIE R. R. and WEST SHORE R. R.

До сен фїрмы треба удавати ся по карты кора-
бельнїи (шїфкарты) до Европы и зъ водтамъ.
Посылки грошей до старого краю, инкассоване
спадщини и довѣговъ. Вымѣны грошей и т. д. Та
фїрма вырабляє повномочїи и нашпорты Сполуч.
Державъ въ якъ найкоротшомъ часѣ.
Всякїи замовленїа выготовляе точно, скоро, ре-
тельно и певно.

LAUER BREWING CO.
въ **READING, PA**
ЗАЛОЖЕНЫИ 1866 року. — Вырабляє
25.000 бочѣвъ мѣсячно.
Пиво одного зъ наибольшихъ броварѣвъ
въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ есть
вольне водѣ всякихъ примѣшковъ, и для того
есть найдоровнїимъ. Завсѣгды одноп и топ
самон доброты и прїемного смаку и есть спор-
яджане подѣ зарядомъ одного зъ найдоб-
нѣйшихъ и дослѣдченыхъ пивоварѣвъ.
Вырабляє въ наилучномъ гатунку Porter
and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout
and Porter in Vaults.
Салонѣты и приватнїи родины повиннїи
замавляти пиво лишень въ броварѣ:
LAUER BREWING CO.
READING, PA.

Хто хоче справити яку оѣдру до свои церкви
пешай ся зверне до найсолѣднїшого
и найлѣпшого
Руского товариства для вырѣву и торговлѣ
ризъ церковныхъ въ Самберѣ.
ТОВАРИСТВО СЕ МАЕ У СЕБЕ НА
СКЛАДѣ:
наплечники, стихары, поясы, обрусы, пл-
тоны, фелоны, епїтрахилѣ, образы, пла-
щаницѣ, чаши, лѣхтары, хресты, хоругвы,
книги церковнїи и взагалѣ всякїи рѣчи
потрѣбнїи до ужитку церковного.
ЯКЪ НАЙДЕШЕВШИ ЦѢНЫ.
При замовленяхъ на больше якъ 100 злр.
а. в. водновѣднїи оуесть (рабать).
Всѣ рѣчи выконченїи стисло подея прип-
сѣвъ гр. кат. обряду. Товаръ приходитъ
на мѣсце призначенїа найдалыне за мѣ-
сяцъ водѣ часу замовленїа.
Товаръ выслаеся лишь за поперед-
нымъ присланемъ палежитости, або за
послѣплатою (С. О. Д.).
Адресуйте такъ:
„Товариство для вырѣву и торговлѣ ризъ
церковныхъ“ въ Самберѣ,
AUSTRIA, GALICIA.

Dr. I. GOODMAN
Physician and Surgeon
Office: Mt. Carmel Avenue,
Opposite Mt. Carmel House
MT. CARMEL, PA.
Лѣчитъ всякїи хоробы
добре и таньо. Може роз-
мовити ся по руски, по
польски и по словенски.

HO! HO!
Stop! Станїи и оеди
возы для бучернїи,
вишѣвъ, телеснїи
розвоженїа (пана) и
ий другїи, робленїи
лѣпшого матерїалу
лѣпшой роботы.
Головне ковалѣ
Специально впа-
си желѣзныи плоти,
родженїа надгробнїи
J. B. ZIMMERM
Cor. Independence &
Mark
SHAMOKI
НОТЕ
HETMAN SHMIEL
Alexy Halab
Mt. CARMEL

Коло лѣтиского
рускїи готель, оди-
цѣль мѣсто рускїи
Чистенько тамъ, ве-
пой, якъ лїска, шне
темперъ дуже добр-
ровы. Хто хоче по-
вати, знайде тамъ
ложко и чемну уел-
Ану Русины! Чи-
те все ходити по
людяхъ и за свои
кутахъ стояти?

Найлѣпше лѣкар-
всѣ слабости зъ фак-
„**RIPANS CHEM**
Сompany“
Лѣчитъ слѣдуючїи с-
Нудность, мдлости
головы, цѣмѣрку,
востравнѣсть, затве
направленїе жолудокъ
другїи слабости.
Лѣкарства ти на
ся такъ:

R. H. Morgan
9 W. Centre S
SHENANDOAN, PA.

GREEN I RIM
KAT. SPOLOK
SVAR MICHAE
SHEFFIELD, PA.
Вырабляє фаны,
шашки и водзаны
Братствѣ. Пишѣтъ по
ники и по пробу.